

1. (4 pont) Párosítsa az arab és római számmal ellátott megállapításokat helyesen, ui. pillanatnyilag összekeveredtek!

☐ I	S és I egymástól függetlenül kötődnek az enzimre	☐ I	UNKOMPETITIV inhibíció
☐ 2	S és I egymástól függetlenül kötődnek az enzimre,
de az I megváltoztatja az enzim affinitását	☐ II	KEVERT TIPUSÚ inhibíció
☐ 3	I csak a S után kötődik	☐ III	KOMPETITIV inhibíció
☐ 4	S és I kölcsönösen kizárják egymást az enzimről	☐ IV	NEMKOMPETITIV inhibíció

2. (5 pont) Rajzoljon fel egy szakaszos növekedési görbét ($x - t$), és értelmezze a szakaszait..

3. (4 pont) Az energiatermelésre felhasznált oxigén szerepe és "sorsa" { jelölje meg a helyes válasz(oka)t. }

- Beépül az energiaforrásba, redukálódik és vízzé alakul.
- Felveszi a szubsztrát (koenzimhez kötött) elektronjait és a légzési lánchoz szállítja azokat
- Felveszi a szubsztrát (koenzimhez kötött) elektronjait és vízzé alakul
- Felveszi a redukált koenzimekből származó elektronokat és széndioxiddá alakul.

4. (3 pont) Az alábbiak közül mik a kemosztát folytonos fermentáció kontroll változója(i)?

A. hígítási sebesség, D	B. hasznos térfogat, V
C. Betáp limitáló szubsztrát koncentrációja, S_0	D. μ_{max}
E. A rendszer produktivitása	F. A kifolyó lében mérhető mikroba koncentráció
G. A betáp térfogatárama	

5.(2,5 pont) Válassza ki a helyes válaszokat (ha igaz, tegyen egy x-et a négyzetbe)!

- A hold up egyenesen arányos a létérfogattal
- A hold up egyenesen arányos az anyagadási felülettel
- Az anyagadási felület növelhető, ha magasabb bioreaktort választunk
- A keverősebesség nem növeli az anyagadási felület értékét
- A buborék tartózkodási idő nő, ha a buboréksebesség nő

6 (3,5 pont) A mikroba fajlagos légzési sebességét meghatározza,

hogyan nagyított az oxigénszint a kritikus koncentrációnál	igen	nem
az eredő, oxigénre vonatkozó hozam	igen	nem
a maximális fajlagos növekedési sebesség	igen	nem
az oldott oxigén szintjének értéke	igen	nem
a mikrobakonzentráció	igen	nem
a keverő területi sebessége	igen	nem
a mikroba fajtája	igen	nem

7 (3 pont) Önnek a fermentációs üzemben (aerob szennyvíztisztításnál) jó levegőellátást kell biztosítania.

Tételezzük fel, hogy nem tud mást tenni, mint megpróbálja az oxigén oldhatóságának értékét növelni.

Hogyan teszi?

Növeli a levegőztető gáz nyomását	igen	nem
Növeli a hőmérsékletet	igen	nem
Növeli az oxigén arányát a gázban	igen	nem
Csökkenti a hőmérsékletet	igen	nem
Növeli a levegőztetés sebességét	igen	nem
Növeli a keverősebességét	igen	nem

8. (8p) Vázolja diagramon a mikroorganizmusok fajlagos szaporodási sebességének szubsztrát koncentráció függését a Monod ill. Andrews kinetika szerint. Melyik megközelítés jellemzően milyen típusú szubsztrátokra vonatkozik? Írja fel az egyenleteket, és nevezze meg a képleteken/görbéken szereplő paramétereket!

9. (6+6p) Vázolja fel az elődenitrifikáló rendszer sémáját a recirkuláltotott áramok feltüntetésével, röviden írja le a rendszer működését és az egyes technológiai egységekben lejátszódó folyamatokat! (6p)

Mi lehet a hatékonyabb denitrifikáció akadályai (válasz első fele), és milyen megoldást javasol (válasz második fele) az alábbi esetekben, ha mindegyikre igaz, hogy a nem levegőztetett reaktorban a $DO \sim 0$ mg/l?

- a) A nem levegőztetett reaktorban oldott szervesanyag koncentráció ~ 0 mg/l, a nitrát koncentráció viszont számottevő (pl. 15 mg/l)? (2p)
- b) A nem levegőztetett reaktorban az oldott szervesanyag koncentráció számottevő (pl. 40 mg/l), a nitrát koncentráció ~ 0 mg/l? (2p)
- c) A nem levegőztetett reaktorban az oldott szervesanyag és a nitrát koncentrációja egyaránt számottevő? (2p)

10. (5p) Ismertesse és jellemezze az eleveniszapos flokkulum szerkezet főbb típusait! (Flokkulumszerkezetek típusai rajzzal és jellemzéssel)